

Ára 300 korona

HAJDUFÖLD

1924. év január 15.

KEDD

Debreczen, VI. evf. (12.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 7000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámasztásában.*
Amen

A mi pénzügyzetünk

Sándor Pál a nemzetgyűlésen kétszínű beszédet tartott a keresztyén magyarság gazdasági érvényesüléséről. Egyrészt szemére vetette a dzsentriknak, hogy nem lép ipari és kereskedelmi pályára, de ugyanakkor egy sunyi oldalvágást is mért a már meglevő keresztyén gazdasági intézményekre. A magyar, ugyanígy, nem dolgozik úgy, mint a zsidó, hanem mindjárt vezetni akar. Pedig a hirtelen vezérhetőség a közgazdasági életben kudarcra jár, mint azt az Ergon és a Nemzeti Hitelintézet esete mutatja.

Pedig nem mutatja! Sőt éppen az ellenkezőjét mutatja. Szegénytelen dolog, hogy egy nemzetgyűlési képviselő az immunitást hitelrontásra használja ki és nem átálja, hogy a fórumon vigye módra agitatíon.

A Nemzeti Hitelintézet nemhogy hanyatló, vagy éppenséggel haladó szerve volna mai közgazdasági életünknek, hanem az igazság az, hogy Sebestya Kolos vezérigazgató zseniális kormányzása folytán erőben, súlyban, befolyásban napról napra emelkedik, ma már virágzó intézmény s azon az uton van, hogy közel jövőben e csonka ország legelső gazdasági tényezője lesz.

Igazgatóságában a magyar közélet legkimagaslóbb képviselői foglalnak helyet, akik közül legyen elég felémleltünk Zichy János és Zichy G. Lipót grófokat, Haller István, Tóffy Béla, Hgyeshalmi Lajos volt minisztereket, Balogh Elemért, a Hangya igazgatóját, Ipolyi Keller Gyula államtitkárát, a Futura elnökét s a vidéki vezetők közül Haendel Vilmos egyetemi tanár, kir. udvari tanácsost, aki a debreceni fiók felügyelője. E nevek már ön magukban biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy a Nemzeti Hitelintézet szilárdan megalapozott, szolid és minden ízében tisztességes vállalat, amelyhez akár kölcsön ügyben, akár pénzünk elhelyezése céljából teljes bizalommal fordulhatunk.

A vezető férfiak összeköttetései az intézetnek a gazdasági életben egyre jelentősebb szerepet biztosítanak s ezt annál is inkább tehetik, mert az intézet saját tőkéje ma már tíz milliárd korona.

Érdekes felemlíteni, hogy éppen a napokban dől el a mezőhegyesi kincstári uradalom 40,000 holdas bérletének az ügye, melyre a zsidobankok közt intézetünk is pályázik. És ezért nagy a riadalom! Ime a lekicsinyített, kudarcos intézmény még ilyen nagy vállalkozásra is képes. De nemcsak vállalkozásra,

hanem a vállalt ellenszolgáltatások és feltételek pontos teljesítésére is.

Kíváncsiak vagyunk: hogy dönt a kormány? Külömben, — ha csak

nem volt léha beszéd és ámitás „a pozíciók visszaszerzéséről” mondott szónoklat, — nyugodtak lehetünk.

Január 28-án lesz a III. kerületi választás

Haendel Vilmos a hazafias polgárság és munkásság jelöltje - Oktobrista próbálkozás Debreczenben - Január 20-án kell beadni az ajánlasi leveket

Hosszas huza-vona után végre esedékessé vált a Jdnosi Zoltán mandátumának megsemmisítésével gazdatlanná lett III. kerületben a képviselő választás, aminek határidejét alig két hétre, január 28-ra tűzte ki Debreczen központi választmányja. A múlt nyáron megkezdődött választási küzdelem így most egyszerre újult erővel langolt fel s a III. kerület választóinak bizalmáért újra harcra indulnak a legkülönbözőbb világnézeti és politikai felfogású pártok. Az eddig fellépett aspiránsok ifj. dr. Magoss György független ellenzéki, Nagy Vince októbrista-forradalmár s a legújabb kombinációba került Homonnay Tibor jelöltek közül úgy kilátásokban, mint érdemekben és értékben messze kimagaslók.

dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, a III. kerület hazafias érzésű polgárságának és munkásságának jelöltje.

Debreczen józan választó polgárai jól tudják, hogy érdekeiket az egész ország fórumán csak tekintélyben, tudásban és egyéni kvalitásokban bővelkedő jelöltjük képviselheti eredményesen, akinek markáns egyénisége még ellenfeleinek táborában is csak tiszteletet gerjeszt. Így a más polgári jelöltekkel való kisérletezés is csak a hazafias polgárság frontját bontja meg, a siker minden kilátása nélkül és közvetve a forradalmi országrombolás atkos multu exponensének, Karolyi hírhedt kormányja volt belügyminiszterének, Nagy Vincének esélyeit javítja. Debreczen polgársága és munkássága pedig éppen eléggé megszenvedte azt a rendszert, amelynek következménye volt az oláh megszállás is s amelynek visszatértét nem készítheti elő öngyilkos könyelműséggel egy új vörös székfűnek a parlamentbe való küldésével. A III. kerület minden öntudatos magyar választójának a Haendel Vilmos táborában a helye!

Január 28-án választ a III. kerület
Debreczen város harmadik kerületének nemzetgyűlési képviselő választása ügyében szombaton délután megérkezett a nemzetgyűlés leirata a polgármesterhez, mint a központi választmány elnökéhez, amely szerint a harmadik kerületben a leirat keltétől számított legalább tizenöt nap múlva, de legfeljebb huszonöt

napon belül a képviselő választást meg kell ejteni.

A központi választmány vasárnap ülést tartott a polgármester elnökléte alatt, melyen dr. Balla Bertalan tb. tanácsnok előadó javaslata alapján elhatározták, hogy a választást január 28-án fogják megtartani.

Választási elnökek dr. Czeglédy Mihály vármegyei főügyeszt, alelnökek dr. Radó Rezső iparkamarai titkár és jegyzőnek dr. Felméry Ernő polgármesteri titkárát választották meg.

A választási biztost és helyettes biztost a királyi ítélőtábla teljes ülésében fogja saját kebeléből megválasztani.

A nemzetgyűlési leirat szerint az ajánlasi leveket az elnökséghez a választást megelőző nyolcadik napon, azaz 20-án reggel 9 óráig kell benyújtani.

Ami a szesztilalom kérdését illeti, ez ügyben még nem történt meg a döntés, mert csak egy kerületben lévén választás, még nem határozta afölött, hogy csak ebben az egy kerületben, vagy az egész város területén rendeljék el a szesztilalmat. A törvény szerint egyébként a szesz italok árusítását a választások megkezdése előtt hat órával kell beszüntetni s a választás befejezésével lehet ismét megkezdeni.

A Magoss-párt plakátjai

A debreceni harmadik kerületben, mint a pár nap előtt megjelent plakátok bizonyítják, ifjú Magoss György is felveszi a harcot parton kívüli ellenzéki programmal. A falragaszokon hosszú listában olvasható a párt nagyválasztmányának — rossz nyelvek szerint az egész Magoss pártnak — a névsora.

A felsorolt nevek között azonban igen sok olyan is fel van tüntetve, amelynek tulajdonosa nem adott engedélyt arra a Magoss-pártnak, hogy választási plakátjain szerepeltesse.

Ezek elsősorban a felsorolt ősrégi debreceni származású polgárok, akik közül például id. Ménécs János, id. Ménécs Jánosné és ifjú Ménécs János mar is felhatalmazták a Hajdúföldet annak közlésére, hogy nevük szere-

peltetése a Magoss-féle nagyválasztmányban tudtuk és beleegyezésük nélkül történt, miután mindhárom szívvel lélekkel Haendel Vilmost támogatják.

Fővárosi jelölt Debreczenben.

A keresztyén gazdasági párt debreceni csoportjának megalakulását megelőzőleg ma este Debreczenben Fröhvirth Mátyas nemzetgyűlési képviselő elnökletével bizalmas értekezlet volt, amelyen elhatározták, hogy megalakítják a párt debreceni csoportját. Január 16-án az előkészítő bizottság értekezletet fog tartani, amelyen Homonnay Tivadar nemzetgyűlési képviselőt fogják jelölni képviselőül a debreceni III. kerületben, ki megválasztása esetén budapesti mandátumáról lemond.

Horogra került a koronarontó maffia

Tizenegy milliárdot csempészték külföldre

A korona átértékelése és a külföldi kölcsön folytán előállott viszonyokat több budapesti és vidéki zsidó cég, bankbizományos arra akarta felhasználni, hogy a törvény kijátszásával jogszerűen hasznos bizottságon magának.

A nagyarányú koronaszérkedésnek nyomára jutott a devizaközpont is és kiderült, hogy nem kevesebb, mint van szó, mint arról, hogy egy bankcég és nagyobb pénzügyzet a korona megkontreminalása érdekében

tizenegymilliárd koronát csempészték ki külföldre.

visszaadta azzal, hogy a devizaközpont tagja.

Ezenkívül még számos tőzsdébizományos is szerepel a koronaszérkedés piszkos ügyében. A rendőrség és a devizaközpont még ugyan titkolják az ügyben szereplő egyének neveit, az azonban már is megállapítható, hogy a megindított nyomozás konkrét eredményei járt.

A devizaközponthoz érkezett bizalmas jelentések szerint ugyanis több budapesti bank és tőzsdébizományos cég igen nagy értékű értékpapírok s különböző értékes külföldi valuták csempészésével nagyösszegű magyar koronát vásárolt össze és így

igyekezett megkontreminalni a magyar korona arfolyamát.

A főkepitályságról a déli órákban több detektív ment ki a gyanúsított cégekhez házkutatást fogantatítani. Délután 2 órakor fejeződött be a bankoknál a házkutatás, amelyek eredményeképpen összesen 30 milliárd korona értékű külföldi valutát és értékpapírt foglaltak le a detektívek.

A debreceni polgári társadalom fejlődése

Dr Ecsedi István előadása

A debreceni polgári társadalom történeti fejlődéséről tartott előadást vasárnap délután 5 órakor a Polgári Gazda-kör nagytermében dr Ecsedi István kollégiumi tanár. A hatalmas termet zsúfolásig megtöltötte a hallgatóság.

Dr Ecsedi István a Váradi Regestrinnal kezdte, amelyben 1220 körül Debrecen mint a Dózsa-család egy kis faluja van megemlítve és lakója a Dózsa-család jobbágysai. Nagy Lajos király 1360-ban mar városi jogokat adományoz Debrecennek, meghagyva, hogy a debreceni polgárt sem személyében, sem vagyonaiban senki ne bántsa. Ez oklevélben említi először Debrecen városnak (civitas) és lakóit polgárnak (civis).

Zsigmond király sokat járt Debrecenben.

ezért különféle szabadalmakkal ajándékozta meg, annál is inkább, mert alatta a Dózsa-családnak magva szakadt és a város a királyra szállott. Zsigmond 1405-ben elrendeli, hogy a várost falakkal és más alkalmos erődítménnyel kerítsék körül. Ugyancsak ő éveket kétszer, Szentgyörgy és Boldogasszony napjára vásártartási jogot engedélyez. A budai polgárokhoz képest vámmenetséget ad a debrecenieknek.

Debrecen 1421-ben Brankovics Györgynek adja a király cserébe az alduamenti szerb városokért. Ettől kezdve egy 30 éves szerb uralom kezdődik, mely alatt nagyon sok szerb települ Debrecenbe és vidékére. 1450-ben a Hunyadi-család birtoka lesz és különösen Szilágyi Erzsébet sok és nagy kedvezményben részesítette a debreceni polgárokat. Megengedte, hogy a Hortobágy vizén vamat szedjenek. 1466-ban a Mester-utcai polgároknak Pal napján, 1467-ben pedig a gubacsapóknak Antal és Barnabás napokon külön vásártartási jogot engedélyez. 1477-ben az árulakási jogot Váradtól elvette és kedvelt városába, Debrecenbe helyezte el, ami a város anyagi fellendülésére óriási hatással volt. 1536-ban Szapolyai János Török Balintnak zálogosítja el, aki aztán elősegítette a protestantizmus elterjedését.

Debrecen előbb lutheránus, 1548 óta szin kalvinista.

1619-ben a város és a polgárok az erdélyi fejedelmek alá kerültek. Erdély bukása után a török pusztítástól, a német zsarolástól, a kurucoktól sokat szenvedtek, úgy hogy elnéptelenedett a város. A felszabadító hadjáratban Debrecen hűség-en segítette a hadakat, azért 1690-ben Lipót megerősíti szabadságait és 1693-ban szabad királyi városi rangra emelte.

A polgári jog elnyerése kifogástalan életmód és egy házastelekhöz volt kötve, ezért nevezték a polgárt helyespolgárnak (conciui). A földmives polgár földet kapott dézsmaért és bérért. A földet évenként, később 3, majd 7 évenként osztották ki. Az iparos polgár céhbe léphetett, arulhatott. A ház magántulajdonhoz később egy pár nyilas szőlőföld járult és 1773-tól kezdve a beltelek után házatlanvaló föld. A határ nagy része még sokaig megmaradt közös birtoknak.

Dr Ecsedi történeti kutatáson alapuló, nagy elmélyedésre és tudásra valló előadását nagy tetszéssel fogadták a jelenlövők.

Az alföldi brigád nem vett részt a csongrádi bombamerénylet előkészítésében

Hivatalos cáfolat a liberális sajtó rémmeséiről
Az illetékes tényezők tudtával a bolsevizmus ellen alakult az alföldi brigád

Budapest, január 14. MTI jelenti: A budapesti és vidéki lapokban megjelent azokkal a tudósításokkal szemben, amelyek az alföldi brigád ügyével foglalkoztak és amelyek a hivatalos uton kiadott jelentésektől lényegesen eltérő megalloplításokat adtak a közönség elé, a belügyminisztérium kijelenti, hogy

1) a Diószeghy János által teljesített vizsgálat adata szerint **semmi adat nem merült fel arra nevezve, hogy az alföldi brigád, mint ilyen, a merényletek előkészítésében részt vett volna.**
2) Azok a fantasztikus tervezetek, amelyek a kormány megbuktatásáról és a katonai diktatúráról szóltak, csupán 1-2 csongrádi és környékbeli alacsonyabb értelmi színvonalon álló ember tervezetének tekinthető.

3) Az alföldi brigád, amikor a bolsevizmus elleni védekezés szükségét érezte megkivánta, még annak idején, 1920 évben

az illetékes faktorok tudomásával szerveztelettel meg

és az EME nemzetvédelmi osztályának egyik alakulatát képezte.

Az EME nemzetvédelmi osztálya és ezzel az alföldi brigád is 1923 október havában feloszlott. A feloszlato belügyminiszteri rendelettel szemben azonban Csongrádon és Szentesen mint „Jobbaktok Köre” tovább is folytatta működését.

Az alföldi brigádot, amelyről meg van állapítva, hogy a feloszlását a vezetőség nem kellő gondnal hajtotta végre, hatósági uton fogják likvidálni.

Schwartz Adolf tanulságos haszonbérlete

Mikor a zsidó a kártérítés elől a trianoni határvonal mögé rejőzik

(A Hajdúföld tudósítójától.) A magyar Alföld barázdái között megtollasodott zsidó-faj az ország területének szétadarabolásából épüget kivesszi a maga vagyoni hasznát, mint nemzeti szerencsétlenségünk bármely más megnyilvánulásából. Ha összeütközésbe kerül az állam törvényeivel, visszahúzódik a politikai határok mögé, hogy erkölcsi demarkációt nem ismerő faji öntudatosságával védekezze meg magát a törvényalkotta határokkal szemben.

Annak a tanulságos históriának, melyet nemzeti közérdek szempontjából hozunk nyilvánosság elé, — Schwartz Adolfnak hívják a hőst.

Schwartz Adolf bérlete

A szomorú történet 1910. áprilisában kezdődik, amikor Gorove János földbirtokos a Piskolt, Vengeleg, Penészlek és Érendréd határaiban fekvő mintegy 4000 kath. hold kiterjedésű ingatlanait 1922. március 31-ig terjedő 12 esztendőre Schwartz Adolf részegrei nagybérletnek évi 69,200 korona bérösszegért haszonbérbe adta. Haszonbérlet tárgyat képezte ezenkívül még a birtokon lévő 32 kat. hold szőlő is s ennek használata fejében mindössze az adók terhelték haszonbérletét. Gorove János 1912. február 27-én elhalván, a fenti ingatlanokat báró dr. Uray Gyula földbirtokos örökölte fivérével, báró Uray Jánossal együtt. — Ezen időtől kezdve a szerződésileg megállapított haszonbérlet osztagos megegyezés alapján az örökösök kapták.

Hogyan gazdálkodik a zsidó?

Schwartz Adolf a bérleten levő épületeket és felépítményeket, melyek a szerződés rendelkezése szerint három osztályba soroztattak, leltár mellett vette át. A szerződés 6. pontja félre nem érthető módon rendelkezett a tekintetben, hogy a bérlet a fenntartandó épületeket köteleles volt rendben visszaszolgáltatni a bérlet lejártakor.

Schwartz Adolf a szerződés kikötéseit figyelembe sem vette, a bírósági tárgyaláson kijelentette, hogy a bérleti épületeket hajlandó 1922. november végéig leltárszerű állapotba helyezni, ezt az ígérletét azonban mai napig sem teljesítette.

A zsidó bérlet a haszonbérleti szerződés többi kikötéseit is megszegte. A gazdaság berendezése tehát tönkrement a zsidó kéz alatt és báró dr. Uray Gyula a bérleti idő lejártá után kénytelen volt Schwartz Adolf ellen beadni a polgári keresetet.

Hogy menekül ki a zsidó a bajból?

A perbefogott Schwartz Adolfnak már évekkkel ezelőtt azt tanácsolta az ő bámulatos faji szimata, hogy a bérbevett birtok kezelését Hugo és Samu nevű gyermekeire bízva Debrecenbe költözködjék, ahol megvette a Szív utca 11. számú házat s azóta feleségével együtt itt lakik. Mire a birtok átadásának elérkezett az ideje, Schwartz Adolfot már a trianoni határ választotta el a földtől és ennek következtében páholyból nézte végig a bírói eljárást, mely mind a három fokon elmarasztalta.

A bírói ítéletek

A hatalmas aktákkal rendelkező per több mint egy évig elhúzódott. Ezalatt Schwartz — hogyha ügyes volt — boldogan forgathatta azt a tekintélyes pénzüsszeget, melyet a birtok átadásakor kártérítés címén ki kellett volna fizetnie. Schwartznak a haszonbérlet ingatlanokon óriási haszna volt, elég rámutatnunk arra, hogy a bérösszeg aránytalanul csekély volt, azt az 1919-ben bekövetkezett eilenséges megszállás folytán emelni nem lehetett. Imeretős továbbá, hogy a borkonjunkturák épen azokban az években voltak a legkedvezőbbek.

A debreceni kir. Járás-bíróság 1923 október 31-én P. 7966/13—1922. sz. ítéletében Schwartz Adolfot több, mint félmillió lei kártérítésre kötelezte. Ezt az ítéletet a debreceni kir. törvényszék 1923 január 26-án kelt 1922. Pf. 8122—17. számú, továbbá a Magyar kir. Kuria 1923

október 31-én kelt P. VI. 2390/21—1923 számú ítéletével kevés módosításokkal helybenhagyta és elrendelték Schwartz Adolf ellen a végrehajtás foganatosítását.

A megmentett vagyon.

A megszállott területen levő földbirtok tulajdonosai, kiknek a földjük nagyrészt azóta elvették, máig sem tudták Schwartz Adolfotól, ki az egész öröklött uradalmat tizenkét éven át potom pénzért használta és azon meggazdagodott, a megítélt összeget kézhez kapni, mert a zsidó kijelentette, hogy neki „magyar” területen csak egy háza van, annak is csak az egyik fele, vég elhajtást pedig a miniszteri rendelet értelmében csak a házában található ingóságok ellen lehet foganatosítani.

Ime, teljes egészében előttünk áll a szomorú magyar sors: egy agyonzaklatott főúri család és a demarkációs vonal mögé rejőzött zsidó. Azok az idegen elemek, melyek a Jakobovics Oszkár és Kun Béla határozatával a magyar nemzet területi integritását, el nem lankadó ambícióval tapossák agyon az agyonésigazított magyarok tradicionális szentségeit, évszázados és-jogait, lelki javait és vagyoni integritását is. A magyar közérdek legszentebb nevében kiáltjuk el sürgető kérésünket az illetékes fórumok felé: „Védjétek meg, ami a miénk!”

A debreceni Székely Társaság közgyűlése.

A debreceni Székely Társaság vasárnap tartotta évi rendes közgyűlést a tagok nagy érdeklődése mellett. Dr. Dárkó Jenő előző megnyitójában rámutatott azokra a fontos feladatokra, melyek megoldása a legközelebbi jövőben a Társaságra vár. Így legelső sorban a Kelet-magyarországi Főiskolai Hallgatók debreceni internatusát kell a Társaságnak tovább fejleszteni s a szükséges berendezéssel ellátni, másfelől pedig a Székely Társaságok Szövetségének föllevenítését kell a megvalósuláshoz közelebb vinni. A titkari és pénztári jelentések tudomásul vétele után a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel a társaság tiszteletbeli tagjává választotta Burabás Samu nemzetgyűlési képviselőt, aki igen nagy érdemeket szerzett magának az erdélyi magyarság ügye körül. — A megüresedett főtitkari tisztra a közgyűlés dr. Tóth Endre kir. közjegyzőt, a titkári tisztra dr. Barts Jenő egyetemi gondnokot, elölőrre Szakáts Mózes állampénztári igazgatót, jegyzőt dr. Vitéz Vitéz Béla kereskedelmi akadémiai tanárt, a megüresedett választmányi tagsági helyekre pedig dr. Nagy István ügyvédet, dr. Szilvássy Zoltán máv. felügyelőt és Veverán György bankigazgatót választotta meg.

A közgyűlés utolsó része Bodor Gyula tarselnök emlékbeszéde volt ótordai Székely Ferencről, a társaságnak nem régen elhunyt alapítójáról és diszelnökéről. A kegyeletes megemlékezés után, mely tömör és érzékeny jellemezte az elhunytnak köztiszteletben álló markans egyéniségét, lehullott a lepel Székely Ferenc arcképéről, melyet id. Kovács János helybeli festőművész készített teljes hűséggel. Az arckép, mely immár a Társaság helyiségét fogja díszíteni, a Társaság három buzgó tagjának, Ködönte Géznak, Sidó Géznak és dr. Barts Jenőnek az ajándéka.

Egy irodalmi szarka Ifj. Radványi Sándor „irói” működése.

Amidőn az ifjú magyar írói nemzedék a megélhetés és az érvényesülés lehetőleg elzárva, hallatlan nehézségeket és akadályokkal küzd, hogy szülői juthasson, a debreceni és szabócsói irodalmi világban, sőt egyes budapesti lapok hasábjain is, hosszú idő óta garazdalkodik már egy irodalmi kleptomániában szenvedő fiatal, névszerint Ifj. Radványi Sándor. Ez a Radványi, fogvatékos képessége dacára, mert jól tudta „adminisztratív irodalmi tevékenységét”, némi hírnévre is tett szert. Őamaga az „egyetem poétájának” nevezi magát, néhány lapot állandóan ellát saját magáról írott kritikák és versek özönével.

Miután működése az irodalmi tisztességek és az érvényesülési nem tudó fiatal írói gárdának rendkívül ártalmára van, kénytelen vagyok egyébként jelentéktelen személyével foglalkozni, hogy megtisztítsam tőle a Tiszántúli irodalmat.

Radványi ugyanis évek óta közönséges plagzálásból tartja fent „irói” existenciáját és végig lopkodva ugyszólván az egész magyar irodalmat Ady Endréről és Sik Sándortól Tóth Árpádig, legutóljára egy, az én tolmából eredő írásművet ismerőkre kerített.

Névalírás nélkül a Hajdúföld 1923 november 18-iki számában „Csokonai nyomán” cím alatt egy tárcsát írt meg. Ezt a tárcsát némileg átalakítva, azonban teljesen új és eredeti témáját elorozva és a Hajdúföld ugyan az napi számában megjelent „Csokonai” című vezércikk egy-két mondatával kibővítvé, Radványi a saját névalírásával a forrás megnevezése és időzök jelek nélkül megjelentette a fővárosi Uj Élet című lap 1924 január 15-ről keltezett számában.

Miután az összes adatokon kívül néhány mondat teljesen szó szerint van átvéve, könnyű dolog a bizonyítás.

A Hajdúföld 1923 november 18-án ezeket írja:

... itt van a költő tilinkója, melyen szívesen ejátszogatott, ha hazatért barangolásából a szülői házába.

Uj Élet: (Radványi 1925 január 15.)
Itt van a költő tilinkója, melyen szívesen ejátszogatott, ha hazatért a kedves szülői házába.

Más:
Hajdúföld (1923 november 18.) ... itt van a Csokonai apjának naplója és édes anyjának faragott széke s aztán számtalan leve, kézirat, könyv. Közülük egy a Szépség ereje című, amelyet Lillának dedikált a költő.

Uj Élet: (Radványi 1924 január 15.)
... Itt van meg Csokonai apjának naplója és Ugya csak a városi múzeum őzi édes anyjának faragott széket, számtalan levelet és kéziratot, köztük a Szépség ereje című verset is, amelyet Lillának dedikált.

Ez azonban még semmi. Radványi ugyanis nemcsak tőlem, a sajtó szürke robotosától, hanem saját professzorától, az országos híru magyar esztétikustól, Mitrovics Gyula egyetemi tanártól is beleöröszött néhány mondatot az említett tárcsába. Ezek első kiadásban szintén a Hajdúföld 1923 november 18-iki számában a Csokonai című vezércikkben láttak napvilágot. A vezércikk elején ott van a signálás is: (mg).

Radványi ebből három teljes mondatot vett át szó szerint, idéző jel nélkül. A legfeljebb így hangzik:

Hajdúföld (mg) 1923 november 18. Műveinek gyűjteményes kiadásai azonban Bécsben és Budapesten jelentek meg. Az elsőt egy bécsi egyetemi tanár, igaz előbb debreceni diák, a másodikat egy budapesti lett lelkes magyar tudós, a harmadikat, a legutolsó, két lelkes pataki tanár szedték össze és adták ki.

Uj Élet (Radványi) 1924 január 14. Műveinek gyűjteményes kiadásai mégis Bécsben és Budapesten jelentek meg. Az elsőt egy bécsi egyetemi tanár, igaz előbb debreceni diák, a másodikat egy svábból lett lelkes magyar tudós, a harmadikat két lelkes pataki irodalomtörténész és buzgó tanár dr. Gyúlyás József és Harsányi István adták ki.

Radványi ur azonban nemcsak prózát lop, hanem olykor, sőt gyakran verset is. Sik Sándor „Mirodék Magyarok” című kötetében a Szent István társulat kiadásában jelent meg 1921-ben a „Napkölte van” című költemény. Ebből szintén tekintélyes részt csempészett bele Radványi Sándor a „saját” „Az őök magyar sorsa” című versében is, amely 1922-ben jelent meg.

A Napkölte van c. vers eredetiben, vagyis Sik Sándor kötetében így kezdődik:

Fonnyadt remények avarán
Kiegett lelkek fáradt törmeléke közt
Reszkette nyíló hajnal ég alatt
Néztek, ott áll, ott áll
Egy hóféhér alak

Ki ez, honnan jött, mit akar?

A keresztényen gazdasági párt esztergomi zászlóbontása

Vass József éles támadása a szociáldemokraták és a radikálisok ellen - Az új párt a gazdasági alapokra helyezte keresztényen egységért

Esztergom, január 13. A Keresztényen Nemzeti Gazdasági Párt zászlóbontása vasárnap folyt le Esztergomban. Az ünnepségre nagyszámú utaztak le Budapestről a párt képviselőtagjai, köztük Hegveshalmi Lajos, Csilléry András, gróf Károlyi József, gróf Cziráky György, Ernszt Sándor, Czettler Jenő, Frűhwirth Mátyas, Vargha Gábor, Petrovics Gyula, Hegedűs György és mások. A zászlóbontó ünnepi nagygyűlés, amely egyúttal Mátéffy Viktor képviselő beszámolója volt, 11 órakor kezdődött a vármegyeház nagytermében, amely zsúfolásig megtelt hallgatósággal.

Mike Lajos pártelnök megnyitja után Mátéffy Viktor képviselő mondotta el beszámolóját, amelyben kiterjeszkedett az új pártalakulás szükségességére, amely főként a gazdasági momentumokra helyezte súlyt.

Ernszt Sándor beszélt utána, részletesen fejtegetve, hogy míg a kommunák bukása után mindenképpen keresztényen lobogó zászló állott, most a konjunkturalovagok elhagyogtak a keresztényen lobogót.

Szükség van az új szervezésre a szociáldemokratákkal szemben, akik előrelépésnek okát abban látja, hogy a kereszténynek szervezettlenek. Végül azt bizonyította, hogy az új alakulásra az orszagnak feltétlenül szüksége van.

Károlyi József gróf volt a következő szónok. Az új párt a gazdasági programra fekteti a súlyt, — mondotta — s a keresztényen intelligenciának a gazdasági életben való elhelyezéseért akar küzdeni. Az új párt azért támogatja a kormányt, hogy annak megmaradjon keresztényen jellege. A párt az alkotmányos jogfolytonosság kérdéséből sem akar engedni. Az új párt hűséggel kitart a kormány mellett, ha az említett elveket szolgálja, de a kormány ellen fordul, ha letér a jelzett útról.

Czettler Jenő fejtegette ezután, hogy az új alakulás egy állandó centripárt akar lenni, melynek ereje a keresztényen egység.

Szólt a földreformról is s a mezőgazdasági hitel kérdésének megoldását sürgette. Hibáztatta, hogy megkötik a kivitelt, ugyanakkor azonban a külföldi termékek megnyitják az ajtót.

Radványiaál ez így van:
Eltört remények fakult telemén
Kiegett lelkek törmeléke közt
Reszkette nyíló hajnal ég alatt
Ott áll... ott áll
Egy megkötött alak!

Ki ez? Honnan jött? Merre van hazája?

Azt hiszem erre senki sem foghatja rá, hogy a véletlennek a talákozása.

Társuk miatt nem foglalkozhatom tovább Radványi ur szarkaságaival, bár még igen sok adatot tudnék felsorolni. Remélem, hogy ezek után Radványi végleg el fog tűnni az irodalmi életből, ahol most a súlyos megpróbáltatások idején csak a tisztességes és becsületes embereknek van joga küzdeni.

Nagyon szeretném, ha Radványi alkalmat adna nekem arra, hogy vádjaimat ne csak a nyí városság, hanem a bíróság előtt is — és pedig ennél jóval részletesebben és kimérítőbben megismételhessem és bebizonyíthassam.

Marschalkó Lajos

Ugy van! Ugy van!

Itt következik a mi pártunk vezetője, amikor a kavargó, eligazítatlan nagy tömegbe belekiáltja a teremő igót: Emlékezzél magadra, te keresztényen, a te méltóságodra, de ne felejtőd, hogy

magyar vagy és polgár vagy és keresztényen vagy és a legmélyebb gyökér, amely ideköt ehhez a földhöz, a te keresztényeséged.

(Eljenzés.) Vigyázzon a polgárság, vigyázzon a hovaállásra, mert az dönti el az ország politikájának sorát. A hajót, amelynek a kormányánál nekem is ott kell állnom, egyszer már vörös furóval,

szociáldemokrata faróval megfúrták.

A régi tradíciókra, a szilárd jogfolytonosságra apellálva hívja fel az ország közönségét, értesít meg végre a keresztényen politika jelentőségét.

A nagygyűlés után a megjelenő képviselők tisztelegtek a hercegprímásnál.

Debreceni földbérlok küldöttsége Nagyatádnál

Tiltakozó gyűlés a zálogjogok kiterjesztése ellen

A debreceni földbérlok vasárnap tartották tiltakozó gyűlésüket a városháza nagytermében. A tiltakozó gyűlésen, amelyen a debreceni kisbérlok teljes számban megjelentek, képviseltették magukat a bihar- és hajduvármegyei földbérlok is.

A gyűlésen dr. Szabó Ferenc ismertette az igazságügyminiszternek a földbérlokra nézve igen sérelmes rendeletét, amely kiterjeszti a haszonbérbeadókat megillető zálogjogokat s határozati javaslatot nyújtott be, amely szerint a földbérlok:

tiltakoznak az ellen, hogy az igazságügyminiszter javaslata törvényere emelkedjen.

A határozati javaslatot egyhangú lelkesedéssel fogadták el a megjelentek.

A gyűlésen ezenkívül még több, a kihaszonbérlokot érdeklő ügy került megtárgyalás alá.

Ezzel kapcsolatban arról értesülünk, hogy a haszonbérlok küldöttséget menesztenek a földmivvelésügyi miniszterhez és kérik fogják, hogy a miniszter tegyen lépést az iránt, hogy a város a régi tejjgazdasági birtokot

ne zsidóknak, hanem kishaszonbérloknek adja berbe.

A 300 holdas tejjgazdasági birtokot ugyanis a város két zsidónak, Bleyernének és Steinernek adta ki, akiknek már más helyen is van birtokuk.

A birtok bérletét — ha az akció sikerrel járna — 30 földbérlok kapna meg. Ezek mind derék, becsületes magyar emberek, akik vérüket hullatták hazájukért és jobban rá vannak szorítva a bérletre, mint a két vagyones zsidó.

A küldöttség ifjú Széll István nyugalmazott városi tisztviselő vezetése alatt kedden este utazik Budapestre és a szerdai kihallgatáson tisztelag a földmivvelésügyi miniszter előtt.

Mindenütt jó,
de legjobb a
Gambrinusban

Ne akarjauak tehát palcat törni elevenek és holtak felett, mindenek felett ne akarjanak ítéletet mondani a keresztényen politika irányzata felett azon a címen, hogy ez a keresztényen politikai irányzat nem volt képes minden romot felépíteni, amit ők segítettek romba dönteni.

A radikális gondolat talán még bűnösebb egy és más vonatkozásban. A radikálisok le akarnak aenni a történelem gyökereig, revidálni akarnak intézményeket, de nem kegyeletes lélekkel, hanem kézzel, amely idegenből vette az impulzust. Ezért látok még nagyobb veszedelmet ebben a radikálisizmusban, amelyben csodálatos módon éppen ugy a zsidóság adja az első tönust, mint ahogy a szociálgondolatnak Magyarországon főistapóloja és vezetője mindig a zsidó gondolat volt.

Ötvenmilliót lopott egy zsidó könyvelő a gazdájától

A gyors meggazdagodás titka

A püspökladányi csendőrök hétfőn délelőtt egy zsidó fiatalembert kísérték be a debreceni kir. törvényszék fogházába.

A fiatal ember Neumann Aladár könyvelő, a debreceni zsidó társadalom közismert tagja, akinek a sportkörökben is „jócsengésű” neve volt, a DTE-nek illusztris tagja s főrendezője.

Neumann Aladár Waltner Zsigmond debreceni tojásnagykereskedő püspökladányi kirendeltségénél volt alkalmazásban mint könyvelő. — Neumann a közelmultban

alkalccsal kinyitotta a pénzszerényit

s rövid egymásutánban ötven millió

koronát vett ki. A legutolsó lopás után Neumann Aladár

szökést kísérelt meg.

azonban a csendőrök idejekorán elfogták és őrizetbe vették. Neumann a lopott pénzből nagy multságokat csapott s igen költséges életet folytatott.

Neumannt hétfőn délelőtt hallgatta ki Preinesberger Jenő táblabíró, a vizsgálóbíró vezetje s kihallgatása során részben beismerő vallomást tett s többekre tett

terhelő vallomást

s még igen érdekes fordulatok várhatók.

Neumannt vizsgálati fogságba helyezték.

Megkezdődött az Ulain-perfőtárgyalása

Zárt tárgyaláson hallgatták ki Ulaint és Bobulát
Vázsonyi-Weiszfeldék financirozták a beugrató Döhmelt

Ma kezdte meg a budapesti büntetőtörvényszéken dr. Langer Jenő kuriai bíró a dr. Ulain Ferenc és társai ügyének tárgyalását. Pontban kilenc órakor nyitotta meg Langer Jenő a tárgyalást. Ezután Korpády Zoltán táblai bíró ismerteti a kir. ügyészség terjedelmes vádiratát.

A vádirat

elmondja, hogy Döhmel Frigyes állítólagos bajor kereskedősegéd Budapesten megismerkedett dr. Szemere Bélával és Bobula Titusszal, akikkel megbeszéléseket folytatott.

Döhmel arra a meggyőződésre jutott, hogy Magyarországon egy új forradalmi kormány alakul, amelynek feje dr. Szemere Béla és amelynek célja 1. az 1914-i határok visszaállítása, 2. a Bathlen kormány megbuktatása, 3. a magyarországi zsidók kiirtása.

Döhmel állítólag meg akarta ezeket a terveket hiusítani és ezért mint a bajor nacionalisták diplomáciai kiküldöttje lépett fel. Hosszas megbeszélések eredménye egy szerződés tervezet lett, amelyet Döhmelnek kellett volna Münchenbe vinni. Ő azonban felkereste a zsidó hitközséget, majd az ő utasításukra felkereste Vázsonyi Vilmost is.

Vázsonyi az ügy intézésével megbísta Fabián Bélát, aki Döhmelt felvitte a belügyminiszterhez.

Kiss Lajostól kapott azután Döhmel egy feketelistát. A feketelistával felkereste Vázsonyi Vilmos távollétében fiát, aki ezzel Pakots József képviselőhöz fordult, akivel együtt anyagilag támogatták Döhmelt.

Döhmel különböző bajor fegyverküldési ajánlatokat hamisított s ismét felvette az érintkezést Szemereékkel. Szemere azonban gyanakodott Döhmelre. Ezért úgy határoztak, hogy Ulain Ferencet belevonják a megbeszélésekbe. November 2-án elkészült egy bevezető megállapodás, amely Bajorország és Magyarország kölcsönös támogatását biztosítja.

Ugy határoztak, hogy Ulaint bízzák meg azzal, hogy a szerződést Münchenbe vigye. Döhmel értesítette a rendőrséget Ulain utazásának pontos idejéről.

Ulain kihallgatása céljából a bíróság elrendelte a zárt tárgyalást. Mintegy 20 perc eltelté után Ulain

nyílt tárgyaláson folytatta vallomását.

Döhmel terve az volt, hogy célszerű volna, ha a magyarok megtámadnák a cseheket, viszont, hogy a németek támadása is sikeres legyen, szükséges volna, hogy Magyarország élelemmel lassa el Bajorországot. A bajorok ezzel szemben fegyvert és

katonai segítséget adnának,

tizennyolc, vagy huszonnyolcezer főnyit, eunyivel lehetne megindítani az akciót. Szemere bizalmatlan volt Döhmellel szemben és én is azt kívántam, hogy szerezzenek nekem meghívást Bajorországból, különben nem megyek ki.

Két nappal később, november 5-én este féltízkor Döhmel szaladt felém és egy levelet mutatott, amely szerint Ludendorff és Hitler szívesen lát 7-én este Münchenben. Nyomban utána egy letisztázott, kész állapotban levő szerződést hozott elő. Teljesen at se futottunk rajta, Döhmelt forszírozta, hogy írjuk alá azonnal. Aláírtuk mind a hárman és Döhmel is.

A második példányt nem is irtam alá, az első példányt meg ott a helyszínen azonnal megsemmisítettem. Az én jelenlétében soha kormánybuktatásról, halál-listáról nem volt szó, ezek mind közönséges koholmányok.

Elnök ezután ismerteti a mentelmi bizottságnak a jelentését, amelyet a mentelmi jog felfüggesztése alkalmával intézett a nemzetgyűléshez. — Ulain Ferenc kihallgatása ezzel véget ért. Az elnök Bobula Titust szólítja az emelvény elé.

Elnök: Hogyan képzelték az idegen beavatkozást?

Bobula kérésére Langer Jenő elnök ismét elrendelt a zárt tárgyalást.

Kovács és Társa női divatszalon újból Püspöki palota, Hatvan-u. 1. II. udvar, földszint.

Ondolás, fésülés, hajfésítés, parókakészítés, kézapólas Ramminger hölgyfodrász, Varga-utca 1.

Elsőrendű, házas, kitűnő Albert Belvárosi éttermének konyhája, az árak igen szolidak, előzékeny kiszolgálás. Vidékiek találkozóhelye. Minden este az országos hírnevű Jambó tambura-zenekar hangversenyez.

HIREK

1924 január 15. (Kedd)

Prot.: Loránt. Kath.: Pál.

69 Galba római császárt katonái meggyilkolják a fórumon s kikiáltják császárrá Othot.

1761 Az angolok elfoglalják a franciáktól az előindiai Pondicherryt.

Időjárás: Hazánkban az idő különösen a keleti részeken hideg, minimum Debrecenben 17 fok. A nappali maximum alig emelkedett a fagypontra felé. Ma reggel az idő általában borús, ködös.

Időjárás: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Köznevelődési könyvtár nyitva reggel 10-11-ig, 4-7-ig.

Csokonai-színház: Este fél 8 órakor: A csöppség, énekes vigjáték bérletszűnetben.

Apolló: Csábitó.

Vigszínház: Milliárdosok utcájában.

Szimfonikus zenekar hangversenye az Arany Bika dísztermében.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

— RÉSZVÉNYESEINK FIGYELMÉBE.

Értesítjük t. részvényeseinket, hogy az újonnan elkészített II. és III. ik kibocsátású részvények vállalatunk helyiségében (Piac-u. 59.) az üzleti órák alatt, naponta d. e. 9-12 ig, d. u. 3-5 ig az ideiglenes részvények ellenében átvehetők. MAGYAR NEMZETI KÖNYV- és LAPKIADÓVÁLLALAT R.-T.

Az országos Diák-nyomorenyhító akció debreceni főosztálya által december 31-én rendezett szilveszteri mulatságra utólag a következő felülfizetések érkeztek: Kabay Györgyné, a vagongyári Mansz elnökneje 15,000 korona, a vagongyári Mansz csoport 20,000 korona és a magyar keresztény szocialista „Vasutasok Országos Gazdasági Egyesülete” debreceni m. v. műhelyi csoportja 20,000 korona. A nemesszívű eredő adományokat köszönettel nyújtázza a rendezőség.

Ellensége csuznak, köszvénynek, rheumának a székelyhavasi lada-szesz. Már mindenütt kapható.

Előadás a vakok javára. Vasárnap délután 5 órai kezdettel felémelő vallásos ünnepély volt a Kossu h-utcai református templomban. Boja Mihály leendő letes imája, Erdős Karoly megkapó prédikációja után Jankovits János, az újpésti vakok intézetének igazgatója, aki maga is világtalan, tartott előadást a vakok irása és olvasása címmel. Az előadás, amelyben a vakok szomorú helyzetét tarta fel, könnyekig meghatotta a jelenvöltoakat s előadás után 150 ezer koronát adományoztak a vakok javára.

A szélhamos algrófit Budapestre vittek. A szélhamos algrófi, Kaszlely Róbert, valódi nevén Meszlényi Jacint dijak bűnygyében a debreceni államrendőrség befogozta a vizsgálatot. — A budapesti rendőrség megkeresésére a debreceni rendőrség két közöge hétfőn Meszlényit Budapestre kísérte s a további vizsgálatot ott folytatják le ellene.

Ha szükségletét

MAGVAK

-ban még olcsón kívánja fedezni Takarmányrépa- és lucernamagot

mielőbb biztosítson magának

KONTSEK GÉLA cégnél DEBRECEN

Melegágyi magvak szintegy megörkeztek!

Dr. Balázs Jenő bankháza Piac-u. 89. sz Tőzsdei megbízások, készpénz elhelyezés, kölcsönök, árnélőlegek.

énekésnőinek, egyben világhírű meg-
személyesítője a *Pillangó kisasszony*
címszerepének. Reméljük, hogy e
határozat a tanács kulturális igé-
nyeinek állandó jellegű emelkedését
jelenti, amelyet érvényre juttat majd
a jövőben minden más kérdésben is.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Csokonai-színház
A pompás zamatos magyar levegőjű
vigjáték A csöppség kerü ma felújításra.
A címszerepet Csapó Mária játssza, aki
Tivoly a Tökmag vigjáték címszerepében
észtinte nagy sikert aratott. A többi sze-
rep Roikó Sötét, a női szerepek Erdődi
Lili és Lukács Julia kezében vannak.
Szerdán és csütörtökön „A kis grisetta”
nagy sikerű operette lesz megismételve,
mely után Timár Ilia hosszabb szabadsá-
gra megy.

Apollo-mozgó

Csábító, páratlan szépségű amerikai
társadalmi dráma 8 felvonásban.

Vigszínház-mozgó

Milliárdosok uccájában, történet siberiek-
ről, bankemberekről, főszereplő Luci Do-
raine.

Meteor-mozgó

Csütörtökön „Sámson és Delila” Világ-
sláger. Előadások 6 és 8 órakor. Vasár-
nap „Száműzöttek”.

RESTEDZÉS

Sportélet Nyíregyházán. Míg Deb-
recenben teljesen pang a sportélet,
a kerületben is kihalt minden, bár
igen sok fontos elintézésre váró ügy
volna, addig Nyíregyházán erősen
dolgoznak és készülnek a tavaszi
küzdelemre. A NyKISE nyolc hold
földterületet kapott a várostól pályá-
építés céljaira s már meg is kezd-
ték a munkálatokat. A pályaváto
ünnepegre az FTC kombinált csa-
patot látják vendégül Tóth Béla, az
ismert fővárosi bíró vezetésével a
nyíregyházi bírók bírótanfolyamot
rendeznek. A tanfolyam január 10 én
kezdődött s azon 15 hallgató vesz
részt. A szabócs vármegyei test-
nevelési tanács elhatározta, hogy
megkeresi Nyíregyháza városát, mi-
szertint viselje az *olimpiádra kikül-
dendő egyik versenyző költségt.* S
Debrecen közönyösen alszik, öt nem
érvékelik az ilyen fontos ügyek.

Nemetszág megverte Ausztriát.
Nemetszág válogatott csapata Nürn-
bergben 4:3 (félidő 3:0) arányban
megverte Ausztria válogatott csa-
patát.

**A tornaszállal foglalkozni akaró
atleták,** sportemberek első tornaórá-
jukat ma, kedden este 6 órakor tart-
ják a megbeszélit helyen. Tornaórák
minden kedden és pénteken 6-7
óra között.

KÜZDELMESÉG

Ló- és szarvasmarhavásár. A lóvá-
sáron tegnapelőtt és tegnap a felhajtás
nagy. Kereslet élénk, jobb minőségű
ló 3 milliótól 6 ig. Közepes 2 mil-
liótól felfelé, vágóló 800,000 koro-
nától felfelé. Élénk a piac. Irányzat
szilárd, tendentia emelkedő. — A
szarvasmarha piacon a felhajtás
nagy. Az árak emelkedő irányzatot
mutatnak. Vágómarha 7000, közpe-
ses 6000, silány 4500 koronától fel-
felé. Szopós borjú 10-12 ezerig.
Fejős tehén 2 és fél milliótól fel-
felé. Kereslet nagy.

HÍR TÖZSDE

Magyar korona: 0.205

Zürichi zárlat

Berlin 135, Hollandia 216 1/2, Newyork
378, London 24 6, Páris 2635, Milano
3575, Prága 1677 1/2, Budapest 0.205,
Belgrád 650, Bukarest 290, Bécs 81,
Szófia 412 1/2.

Devizaközp. hiv. árt.
Dollár 29500—32450, francia frank 1370—
1505, Svájci frank 5100—5600, cseh kor.
860—945, lei 150—165, lira 1300—1430,
dinár 332—364, német márká —, osztrak
korona 40—44.00.

Értéktőzsde

A mai tőzsdén az utolsó napok magas
árfolyamának hatása alatt sok áru került
a piacra és ennek következtében a tőzsde
eleinte tartott volt. Később az irányzat
gyengén alakult. A piacra kerülő sok áru
általánosságban körülbelül 5—10 százalé-
kos árvesztéséget eredményezett. A záró
árfolyamok legtöbb esetben a mai közép-
kurzusok alatt állottak meg. Ma jegyez-
tek először hivatalosan a kosztpenzi a
budapesti tőzsdén és a következő fizetési
napra 175—187 és fél százalékosan álla-
pították meg. Prompt kosztpenz három-
negyed százalék.

Terménytőzsde zárlat

Hivatalos árak: 76 kilós fehérmegyei
és tiszavidéki buza 124000—125000, 79
kilós fehérmegyei és pestvidéki buza
126000—127000, rozs 98000—101000,
takarm. árpa 98000—101000, sörárpa
102000—105000, köles 87500—90000, zab
105000—106000, Tengeri 98000—100000,
repce 225000—230.00 korpá 64000—65000,
löhöre 580000—660.00, lucerna nagy-
arankamentes 6 0000—880000, nagyarankás
550000—620000.

Ferencvárosi sertészvásár

Felhajtás 1200. Árak: könnyű 10000—
10200, közép 10200—11300, nehéz 10500
—11700. Az irányzat vontatott.

REGÉNY
Tavaszcvarók
Írta: IGMÁNDY GÉZA
Patyi bá' dugta be a fejét. Egy
kulacsot szorongatott a kezében.
Odabújt Gáborhoz. Susogni kezdtek,
hogy Akost ne zavarják a telefoná-
lásban.

— Mi jót hozott öreg? — szóli-
totta meg Ákos a vén szakácsot.
Aztán remélem, hogy ma jó ebédet
főz a fiuknak. Kemény napunk lesz.
— Egy kis forró teát hoztam
instálom, jól fog majd esni a dok-
tor urnak. Kevesecske rum van
benne, mondtam is már Gábornak,
hogy önthet még bele bátran.

— Köszönöm öreg a figyelmes-
ségét. No kend elmehetne jóvendő-
mondónak. Szinte boszorkányos mó-
don teljesedett be a mondása. Ma
van március utolsó napja. Tudom,
félt már, hogy nem lesz meg a tá-
madás. Nem?

— Hat instálom a doktor urat —
és apró sasszemeiben a diadal fé-
nye csillogott — én megmondtam.
Amit tudok, az tudom.

A telefon fonikázni kezdett. Az
ezred orvos beszélt.
— Csak azt akarom még a lel-
kedre kötni fiam — és úgy vala-
hogy megremegett a hangja, amit
még ez a beszélőszerszám is hűsé-
gesen visszaadott — hogyha csak
lehet, ne mozdulj ki a segélyhely-
ről. Neked ott a helyed. A sebesül-
teket leviszik hozzád. Azért mon-
dom ezt, mert tudom, hogy elragad a
hév és együtt mész a csapattal. Ezt
megtiltom, érted? Megtil...

Restenetes dördülés rázkódtatta
meg a levegőt. A fedezők kis ab-
laka ezer darabra törve csörömpölve
hullt az asztalra. A gerendák közt
apró homokszemek potyogtak alá.
Ákos az ajtóhoz ugrott. Az oszla-
dozó füstfelhőben meglátta Patyi bá'
alakját, ki tagranyitott szemmel bá-
mult maga elé. Azután a fejét
kezdte csóválni.

(Folyt. köv.)

Értéktőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:	Viktória 2.0	Lipsák 21	Papiripar 47	Keglevich 23
Magyar 95	Franszdan 85	Gép és vasút 59	Fellen 950	Királysör 65
Bosny agrár 58	Bányák és téglagy 285	Magyar acél 258	Haugyaipar 33	Polg. Sör —
Földhitei 285	Bauxittrószat 490	Mérlég 40	Kábel —	Krausz 84
Izazi 230	Beocsoni —	Belga fém 175	Királyautó 10	Pannonia s 16
Hermes 90	Borsodi 145	Motorgyár 55	Ostermető 258	Pemesi sz 125
Agrár 50	Lőrinczi 125	Olom 34	Gummi 209	Szálloda, gy. fürdő —
HSzlavon, 18.5	Cement 110	Chandvir 165	Vasut forg. 29	Pannonia —
Lloyd Bank 35	Unio 30	Rex 13	Interrexin 36	Royal 130
Magyar hitel 618	szászvári 420	Rösesemann 59	Star 40	Egisz 59
Ingatlan 335	Kohó 900	Rotmüller 25	Telefon 165	Ligetiszanat 22
Cseh 22	István 62	Solich 108	Török patika —	Schwartzler —
Forgalmi 50	Csep. téglá 26	Schuller 45	Unió színház 30	Lukács 12
Ért. 126	Orasche 36	Lendlorf 95	Szolnoki 13	Faipar: —
Ker. hitel 28	Magnesit 3300	Vegyipar 37	Zagyvapálfai 57	Mércsúrfa 13
Értéktőzsde 119	M. aszfalt 62	Vagongyár 92	Cukorgyárak —	Cserző —
Német 27	A. Kősz. 2550	Wörner 22.5	Dé cukor 470	Dharaszt 12
Magyar 32.5	Kerámiai 130	Fémkeresk. 26	Horvát 700	Egy. fa —
Közp. Jelz. 20	Nagybát. 260	Vulkán 188	Cukoripar 8150	Funiergyár 22
Városi 15	Salgó 623	Corvin gép 10.5	Mezőgazd. 587	Guttman 660
Merkur 27	Ujlaki 250	Textilipar —	Mezőhegy. 388	Hazi 155
Nemz. bank 54	Urikányi 830	Élelmiszer —	Stummer 1500	Honfa 13
Jász. hitel 161	Mori szén 41	Gyapjamosó 85	Cinnet 7.9	Kőrösb 8
Keresk. 1375	Sajóköndői 20	Szövőköttő 61	Finnei —	Kronberger 15
Hungaria —	Nyomdák —	Goldberger 95	Fruktas —	Lignum T. 124
Wiener B 100	Athenaeum 214	Győri textil 32	Halkeresk. 81	Magy. Am. 26
Fakarskpénztárak	Franklin 218	Juta 180	Szalámi 17	Erdő 9.25
Belvárosi 48	Globus 53	Karton 97	Oceán 45	M. Loyd 140
Egyes.fővár. 238	Únóssai 31	Kender 95	Páspóki 24	Malomsoky 15
Kőbányai 25	Pallasz 53	Pamut 235	Fokaji 50	Nemzeti 230
Magy. Ált. 195	Pesti könyv —	Szegedi 375	Villányi 62	Liehtig 84
Moktár 2.0	Révai 72	Vegyipar —	Gáz és villamos —	Jfa uj 610
Pesti hazai 4500	Rigler 95	Chinoi 35	Ált. Gámisszó 21	Rézbánya 161
Lipótvárosi 16	Stefanem —	Danica 120	Ált. Lógsz. 765	Szlavonia 98
Biztosítók	Fővárosi 29	Diana 9.5	Uzo 735	Nasici 2050
1. Magy. 7000	Vas és gépgyárak	Spodium 190	Just izzó 11.5	Viktoria 13
Fonciére 350	Koburg 65	Flóra 195	Auer 335	Zabolai 138
M-francia —	Csáky 29	Hung. mátr. 225	Plöbus 51	Zentai 175
Jég 240	Gépgyár 140	Keleti 48	Vasm. vill. 55	Hitelifa 41
Pannonia 130	Fabián 13	Klein és Fia 13	Lámpa 232	Közlekedési váll. —
Nemzeti b. —	Égyver 143	Klotild 125	Olajművek —	Adria 560
Malmok	Flank 135	Szikra 82	Marosi petr 110	Atlantica 48
Back 90	Jans D. 4400	Pörök 20.5	Olajipar 78	Cózat 41
B.-auszkolci 130	Jans vill. 2230	Wander 20.5	Sör és szezipar —	Járos 63
Concordia 80	Hoffher 187	Különfélék	Baróti 15	Bur 37
Békéscsabai 48	Kistarcvai 135	Bárdi 15.25	Részv.-sör 168	Jéti vasut 104
Első Bpest 105	Kühne 72	Boni 103	Femesi sör 115	Mefer 4.5
Törökszentm. 30	Györfly 100	Brassói 375	Fővárosi sör 28	Levante 190
Ginella 53	Kassab 57	Corvin film 18	Schwindt 285	Miskolci 43
Hun-garia 10.5	Kissling 22	Dorogi 29	Győri szez. —	Nova 140
Királymalom 65	Lang 100	Dunántuli 60		Allamvasut 420
				Trósti 118

**A karácsonyi vásár
alkalmával rendezett**

**olcsó
napokat
a januári**

**hónapban is tovább
folytatjuk a**

Hajdusági

férfiruha áruházban

Piac-utca 67. szám.

**Árainkat leszállítottuk,
következő árban árusítjuk:**

Férfi öltönyök
csizma- vagy pantalló-öltöny
170,000 K-tól

**Férfi félhosszu téli-
kabát 180,000 K-tól**

Férfi felöltő 180,000 K-tól

Férfi magános nadrágok
40,000 K-tól

**Megérkeztek az Árvizsgáló
Bizottság által kibocsátott**

olcsó akció ruhák
265,000 K-tól

**Kérjük a t. vevőinket
a czéget össze nem
téveszteni!**

Hajdusági

férfiruha áruház

Piac-utca 67.

Az előkelő társaság találkozó helye a
JOST CUKRÁSZDA
 (Kossuth-utca sarok.)

Minden nap friss haboskávét és a legfinomabb cukorkákat, tortákat és friss süteményeket kaphatók.

29592/1924-I.

Árverési hirdetmény

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Csepő utca 15. sz. házban a városi erdőgazdasági hivatal használatában állott helyiségeknek az 1924. évi február hó 1-től tíz évi időtartamra leendő bérbeadására a Városháza tanácsstermében a f. évi január hó 22-ikén délelőtt 10 órakor négy alternatívászerint nyilvános szóbeli árverés tartatik.

Az árverési feltételek a városi számvevőszéknél (emelet 10. szoba) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1924. január 7.

A VÁROSI TANÁCS

Fonal! Gyepjufonal minden minőségben. Szőnyegfonalak, felvetők. Műselyem, Himzőgyöngyök DMC, CB, Hauschild stb. hímzők, borgolyók, vilandik. Kézi pamut. Mindezek gyári árban. Vigaszínház közelmunkához, Vigaszínházal szemben, Budapest, V. Lipót-kört 13. sz. Külön kicsinyben!

Meghívó.

A Földesi Közbirtokossági Takarékpénztár Részvénytársaság alantírt igazgatósága 1924. évi január 25-én délelőtt 10 órakor a Földesi Olvasókör nagytermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a társaság részvényeseit meghívja.

Tárgy: 1. Intézkedés alaptőkéjének 4020.000 koronáról 15.000.000 koronára felemelése és e végre 10.980 darab 1000 korona névértékű újabb részvény kibocsátása iránt.

2. Az alapszabályok 7. §-ának megfelelő módosítása.

3. Netaláni indítványok.

Jegyzet. Az indítványok a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az igazgatóságnak bejelentendők az intézetnél és a községházánál közszemlére kitéendőek.

Földesen, 1924 január 12-én.

A Földesi Közbirtokossági Takarékpénztár R. T.

Szardiniák **PIAC-UTCA 51.**
 Thon-hal Főpostával szemben
 Humár
 Kaviár
 Pastétomok
 Telefon Huskrémek
 70 Gombakonserv
 Alapítva 1898. Sajtók, likőrök stb.

CSANAK JÓZSEF R. Rt. Étkező és csomagoló üzletben

Lóistálló

4 vagy 5 lóra és kocsis lakással kerestetik 1924. évi február hó 1-től bérbevetelve a volt közkórház közelében. Ajánlatok a klinikai gondnoki hivatalban adandók be. II. em. Simonyi-utca 1. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 200 kor., minden további szó 20 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 300 K., minden további szó 30 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítanak.

Eladó plymouth tyukok, férfi, női kabát. Arany János-u. 33.	Kisebb diákok oktatását vállalom. Siker biztos. Görbe-u. 1.	Harmine évi gyakorlattal bíró, nős, családos, rómkath. vallásu menekült. végzettséggel bíró gazdasági aprilis 1-re gazdasági felosztása miatt állást keres. Öm a kiadóba.	Zongora-hangolások, javítást, hosszabból rövid, modernet készítek garancia mellett. Vonóhangszereket elvállalok. Zongorahangolások, javítások helyben és vidéken. Telefon: 15-16. Zongorák fényezését elvállalom
Két irodahelyiség, alatta két pinceraktár főtornyos átadó. Felvilágosítást ad ügyvédi iroda, Simonffy-u. 2.	Kindó szonnal teljesen kölönbejárható butorozott szoba, esetleg teljes ellátással Erdősor 7., esőszházi villanyosmegálló.	Elsőrangú ká pítos Szabó József, Városháza I. Szent Anna sarok. Kész hentesek raktáron.	TONTE LÁSZLÓ zongora vonóhangszerek készítő DE-RECEN, PIAC-UTCA 30, az udvarban.
Szalonnáért, zsírért, hizott disznóért adok pálséképes bakáros ó bort. Püvészkert u. 14., „Bélyegotthon“.	Eladó teljes pricesnyereg-felszerelés, villanyvilágító vezetékkel, kapcsolóval, porcelán villanylámpa-ernyő zöld gyöngyrujjal. Erdősor 7., esőszházi villanyosmegálló.	2 hold prima föld eladó a sámsóni útfélen a 4 ik kilométernél. Értekezhetni Hadházi u. 16. sz. fiaroda.	
Egy jobb nőt keresek kisérőül napi 12.000 korona fizetéssel, Bika szálloda I. emelet 109.			

Irodai felszerelések

mindennemű nyomtatványok, Üzleti könyvek, Orvosi, Jogi, Gazdasági és Műszaki könyvek legnagyobb raktára és olcsó beszerzési forrása a **Csáthy Ferenc** egyetemi könyvkereskedés és irodalmi vállalat Bészv. Társ.

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata **Debrecen, Ferencz József-ut 68. szám alatt.**

Állandó butorkiállítás ebédlő-, háló uriszoba és leányzóba berendezésekből, — ugyszintén nagy választék tömör butorokban is.

Öntött és sajtolt
Butorveretek
 Nickelezett réz és lackozott
Lószerszám veretek
 legjutányosabban
Bészler Lajosnál
 Széchenyi-u. 2.

Ügyes
Kifutó fiu
 vagy leány felvétetik febr. 1-től lapunk kiadóhivatalában

Record gummijavító üzemet megnyitottam!

Elvállalok: autógummi, külső, belső, valamint sár- és hócipőjavításokat, továbbá bőrcipők gummitalpalását.

Fiók: József kir. herceg-utca 4 Főület: Budapest.

Bészler és Dávid vaséres edények, lemezek, szegek

mindenféle méretekben, épület és butorvasatások, szárszámok, edények, mezőgazdasági cikkek. o-o
TULAJDONOS: DAVID JAKAB.

Rózsa áruház
 visszamaradt szezonból
 összes téli áruinak
 rendkívüli olcsó árusítását megkezdte.

Eladásra kerülnek:
 Színes velourkabátok
 Premes télikabátok
 Gyermekfelöltők
 Szőrmekabátok
 Szőrme boak
 Szövetruhák
 Kosztümök, Ajkak
 megiepő olcsón!
 Legújabb estélyi és táncruhák megérkeztek

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debrecen, Ferencz József-ut 59.

Ne menjen senki kész ruhaüzletbe, hanem essen Péterfia-u. 42. szám alá

TEGDÉS JÁNOS-hoz

11 újév utánig 260.000 koronától saját szövetjéből mérték után készít férfifütyöket. Női és katonaruhák olcsón, fordításokat legolcsóbban. Tisztviselőknak napi arból 30 százalék engedély

Pipereszappant, Orosz kölnivizet,

Parfümöt minden illatban Fogpassát, Széjvizet, Arckrémot, Kezfinomítót, Kótszereket és Fertőtlenítőszereket stb. legolcsóbban és legjobb minőségben beszerezheti a

RORZÓ DROGUERIÁBAN
 PIAC-UTCA 42. TELEFON 14-80.

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, **VÉGHEZ** olcsón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése **Vár-utca 2. sz.** (Zenedével szemben)

Száraz tűzifa

aprítva és hasabokban
 Hazai és külföldi szén azonnali szállításra legolcsóbban napi árban beszerezhető

Bartha fa- és széntelepén
 Ispatály-u. 3-b. Telefon 7-85

Szirek András

uri és egyenruha szabó.
 Divatos angolszövetek raktára.

Szent-Anna-utca 1. Telefon 509.

Zománcos öntött vasedények, épület- és butorvasalások

BAKOS vasüzletében
 Csapó utca 88. Telefon 6-20.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.